

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Dokumentu Izsniegšana: Juridisko Dokumentu Oficiāla Piegāde](#) > [Estonia](#)

Dokumentu izsniegšana: juridisko dokumentu oficiāla piegāde

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Igaunija

1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins “dokumentu izsniegšana”? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz dokumentu izsniegšanu?

Procesuāla dokumenta izsniegšana ir dokumenta piegāde tā saņēmējam tādā veidā, kas Jauj saņēmējam iepazīties ar dokumentu pietiekami savlaicīgi, lai īstenotu un aizstāvētu savas tiesības. [Civilprocesa kodeksa \(tsiviilkohtumenetluse seadustik\) 34. nodaļa](#) paredz dažādus izsniegšanas veidus, tajā skaitā izsniegšanu elektroniski, ierakstītā vēstulē, ar tiesu izpildītāja starpniecību, izsniegšanu saņēmēja pārstāvim, procesuāla dokumenta izsniegšanu nosūtot un publiska paziņojuma publicēšanu *Ametlikud Teadaanded* (“Oficiālie paziņojumi”). Lai procesuālu dokumentu uzskatītu par izsniegtu, dokumenta piegādei jānotiek saskaņā ar tiesību aktu formālajām prasībām un tā jādokumentē šim nolūkam noteiktajā formā.

2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 306. panta 5. punktu tiesai jāizsniedz tiesvedības pusēm šādi dokumenti: prasības pieteikums, apelācijas sūdzība un to pielikumi, tiesas pavēstes, tiesas spriedumi, nolēmumi par tiesvedības izbeigšanu un citi tiesību aktos noteiktie procesuālie dokumenti.

3 Kas ir atbildīgs par dokumenta izsniegšanu?

Tiesa var izsniegt procesuālos dokumentus elektroniski, izmantojot noteiktu informācijas sistēmu. Tiesa organizē procesuālo dokumentu izsniegšanu ar profesionāla pasta pakalpojumu sniedzēja, tiesu izpildītāja, tiesas sarga vai, ievērojot tiesas iekšējās kārtības noteikumus, citas pilnvarotas tiesas amatpersonas starpniecību. Tā var arī izsniegt dokumentus citā tiesību aktos paredzētā veidā. Tiesvedības puse, kura iesniegusi dokumentu, ko nepieciešams izsniegt, vai kurai nepieciešams, lai tiktu izsniegts cits procesuālais dokuments, var iesniegt tiesai pieteikumu par atsevišķu dokumenta izsniegšanas organizēšanu. Tiesvedības puse procesuālos dokumentus var izsniegt tikai ar tiesu izpildītāja starpniecību. Šādos gadījumos izsniegšanu veic un dokumentē ar tādiem pašiem nosacījumiem kā izsniegšanu, ko veic tiesa ar tiesu izpildītāja starpniecību. To, vai procesuālo dokumentu var uzskatīt par izsniegtu, nosaka tiesa.

4 Adreses noskaidrošana

Igaunija ir izvēlējusies Regulas 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto mehānismu, proti, ar Eiropas e-tiesiskuma portāla starpniecību sniedz detalizētu informāciju par to, kā atrast to personu adreses, kurām jāizsniedz dokumenti.

4.1 Vai pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot

adresāta, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja norādītā adrese nav pareiza? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu

Institūcija, kas saņem pieprasījumu, proti, Tieslietu ministrija (*Justiitsministerium*) vai tiesa, papildus esošajiem datiem pārbauda arī personas adresi ledzīvotāju registrā (*Rahvastikuregister*) vai Komercregistrā (*Äriregister*).

Tiesas starptautiskos dokumentu izsniegšanas lūgumus apstrādā pēc pieprasījuma, t. i., tiesām ir pienākums pielikt visas pūles, lai noskaidrotu attiecīgās personas adresi.

4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve registriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja ir, tad kādi registri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?

Juridisko personu, ārvalstu uzņēmumu filiāļu un pašnodarbināto personu adreses ir pieejamas [Komercregistrā](#). Informācija ir pieejama bez maksas. Lai noskaidrotu privātpersonas adresi, var iesniegt oficiālu pieprasījumu [ledzīvotāju registrā](#) ierakstīto datu saņemšanai. Pieprasījumā jāpamato likumīgās intereses, lai datu pārzinis varētu izlemt, vai ir pamats sniegt attiecīgo informāciju. Ja pastāv likumīgas intereses, par pieteikuma par datu izsniegšanu no ledzīvotāju registra izskatīšanu ir jāmaksā valsts nodeva 15 EUR apmērā par katru personas datu kopumu.

4.3 Kāda veida palīdzību, atbildot uz citu dalībvalstu pieprasījumiem, šīs dalībvalsts iestādes sniedz atbilstoši Dokumentu izsniegšanas regulas 7. panta 1. punktam? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 7. panta 1. punktu

Igaunija ir izvēlējusies Regulas 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto mehānismu, proti, ar Eiropas e-tiesiskuma portāla starpniecību sniedz detalizētu informāciju par to, kā atrast to personu adreses, kurām jāizsniedz dokumenti.

5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 7. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?

Lēmumu par to, kā izsniegt dokumentu, parasti pieņem struktūra, kas veic tiesvedību. Tomēr tiesām dokumenti galvenokārt būtu jāizsniedz elektroniski, izmantojot publisko elektronisko dokumentu informācijas sistēmu, kurā tiesvedības pusei ir piekļuve visiem savas lietas procesuālajiem dokumentiem, vai pa e-pastu. Elektronisko kanālu izmantošana palīdz tiesai ietaupīt uz pasta izdevumu rēķina, un elektroniskās izsniegšanas izmantošana pastāvīgi palielinās. Pēc elektroniskās izsniegšanas apsvēršanas tiesa apsvērs citas alternatīvas, piemēram, izsniegšanu, izmantojot pastu, tiesas ziņnesi un dažādas citas tiesību aktos paredzētas iespējas.

6 Vai civilajā tiesvedībā ir atļauta elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpus tiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, īsziņas utt.)? Ja ir, kāda veida tiesvedībās šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādas dokumentu izsniegšanas metodes izmantojamībai/pieejamībai atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?

Elektroniskā izsniegšana ir atļauta jebkurā tiesvedībā un uz jebkuru adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 311¹. pantu procesuālos dokumentus elektroniski izsniedz, izmantojot noteiktu informācijas sistēmu, nosūtot tiesvedības pusēm ziņu par to, ka dokuments pieejams sistēmā. Tiesa visus

procesuālos dokumentus, ieskaitot tiesas lēmumus, nekavējoties dara pieejamus tiesvedības pusēm informācijas sistēmā neatkarīgi no tā, kā dokumenti ir tikuši pusēm izsniegti. Informācijas sistēmā var pieteikties vienīgi, izmantojot autentifikācijai personas apliecību. Procesuālu dokumentu uzskata par izsniegtu, kad saņēmējs to atver informācijas sistēmā vai apstiprina saņemšanu informācijas sistēmā, neatverot dokumentu. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad to izdara cita persona, kurai saņēmējs ir piešķīris piekļuvi dokumentu aplūkošanai informācijas sistēmā. Informācijas sistēma automātiski registrē dokumenta izsniegšanu.

Ja nav sagaidāms, ka saņēmējs varēs izmantot informācijas sistēmu, kuru izmanto procesuālo dokumentu izsniegšanai, vai ja dokumentus tehniski nav iespējams izsniegt informācijas sistēmā, tiesa var elektroniski izsniegt procesuālos dokumentus citā veidā. Šādā gadījumā dokumentu uzskata par izsniegtu, kad saņēmējs apstiprina procesuālā dokumenta saņemšanu rakstiski, pa faksu vai elektroniski. Šādā apstiprinājumā jābūt norādītam dokumenta saņemšanas datumam un jābūt saņēmēja vai tā pārstāvja parakstam. Elektroniska formāta apstiprinājumā jābūt nosūtītāja digitālajam parakstam, vai arī tam jābūt nosūtītam citā drošā veidā, kas Jauj identificēt sūtītāju un noteikt nosūtīšanas laiku, izņemot gadījumus, kad tiesai nav iemesla apšaubīt, ka apstiprinājumu bez digitālā paraksta ir nosūtījis saņēmējs vai tā pārstāvis. Elektroniska formāta apstiprinājumu var nosūtīt tiesai pa e-pastu, ja tiesai ir zināma saņēmēja e-pasta adrese un var pieņemt, ka tā nav pieejama nepilnvarotām personām, kā arī tad, ja tiesa jau ir sūtījusi dokumentus uz šo e-pasta adresi tās pašas lietas procesā vai ja tiesvedības puse ir tiesai norādījusi savu e-pasta adresi atsevišķi. Apstiprinājums jānosūta tiesai nekavējoties. Par šā pienākuma pārkāpšanu tiesa tiesvedības pusei vai tās pārstāvim var uzlikt naudas sodu.

Izsniegt procesuālos dokumentus advokātiem, notāriem, tiesu izpildītājiem, bankrota pārvaldītājiem un valsts vai pašvaldību iestādēm citā veidā, nevis elektroniski noteiktajā informācijas sistēmā var tikai, ja tam ir pamatots iemesls.

6.1 Kāda veida elektroniskie pakalpojumi Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 1. punkta nozīmē ir pieejami šajā dalībvalstī, ja izsniegšana ir jāveic tieši personai, kurai ir zināma izsniegšanas adrese citā dalībvalstī?

Saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 1. punktu tiesa var elektroniski izsniegt procesuālos dokumentus saņēmējam pa e-pastu.

6.2 Vai šī dalībvalsts saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 2. punktu ir noteikusi papildu nosacījumus, saskaņā ar kuriem tā pieņems elektronisku izsniegšanu pa e-pastu, kā minēts minētās regulas 19. panta 1. punkta b) apakšpunktā? Skatīt arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 19. panta 2. punktu

Igaunijas tiesībās procesuālu dokumentu uzskata par izsniegtu saņēmējam pa e-pastu, ja saņēmējs apstiprina tā saņemšanu. Šādā apstiprinājumā jābūt norādītam dokumenta saņemšanas datumam un jābūt saņēmēja vai tā pārstāvja parakstam. Elektroniska formāta apstiprinājumā jābūt nosūtītāja digitālajam parakstam, vai arī tam jābūt nosūtītam citā drošā veidā, kas Jauj identificēt sūtītāju un noteikt nosūtīšanas laiku, izņemot gadījumus, kad tiesai nav iemesla apšaubīt, ka apstiprinājumu bez digitālā paraksta ir nosūtījis saņēmējs vai tā pārstāvis. Elektroniska formāta apstiprinājumu var nosūtīt tiesai pa e-pastu, ja tiesai ir zināma saņēmēja e-pasta adrese un var pieņemt, ka tā nav pieejama nepilnvarotām personām, kā arī tad, ja tiesa jau ir sūtījusi dokumentus uz šo e-pasta adresi tās pašas lietas procesā vai ja tiesvedības puse ir tiesai norādījusi savu e-pasta adresi atsevišķi. Saņēmējam apstiprinājums tiesai ir jānosūta nekavējoties. Par šā pienākuma pārkāpšanu tiesa tiesvedības pusei vai tās pārstāvim var uzlikt naudas sodu.

7 “Alternatīvā” izsniegšana

7.1 Vai šis dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu, ja procesuāla dokumenta saņēmēju nevar sastapt tā mājās, dokumentu uzskata par izsniegtu arī tad, ja tas tiek nodots vismaz 14 gadus vecai personai, kura dzīvo kopā ar saņēmēju vai apkalpo saņēmēja ģimeni. Minētā panta 2. punkts nosaka, ka tā vietā, lai procesuālo dokumentu izsniegtu saņēmējam, to var izsniegt dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā

atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam. To var izsniegt arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus. Saskaņā ar 3. punktu procesuālu dokumentu uzskata par izsniegtu saņēmējam pat tad, ja tas ir izsniegts saņēmēja pārstāvim kādā no tā paša panta 1. un 2. punktā norādītajiem veidiem. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 4. punktu dokumentu uzskata par izsniegtu personai, kas dienē bruņotajos spēkos, izcieš brīvības atņemšanas sodu vai ilgstoši uzturas veselības aprūpes iestādē vai līdzīgā vietā, arī tad, ja dokuments tiek nodots iestādes vadītājam vai tā ieceltai personai, ja tiesību aktos nav paredzēts citādi.

Civilprocesa kodeksa 323. pantā noteikts, ka, ja dokumentu izsniedz fiziskai personai, kura veic saimniecisko vai profesionālo darbību, bet šī persona uzņēmuma telpās neuzturas parastajā darba laikā vai nevar saņemt dokumentu, dokumentu var nodot darbiniekam, kas parasti uzturas saņēmēja uzņēmuma telpās, vai personai, kura parasti sniedz pakalpojumus saņēmējam uz līdzīga līgumiskā pamata. Minētais saskaņā ar 2. punktu attiecas arī uz dokumentu izsniegšanu juridiskām personām, pārvaldes iestādēm, notāriem un tiesu izpildītājiem, kā arī dokumentu izsniegšanu saņēmēja pārstāvim vai citai personai, kam dokuments var tikt izsniegts saņēmēja vietā.

Civilprocesa kodeksa 322. un 323. pantā minētajos gadījumos dokumentu neuzskata par izsniegtu, ja dokuments ir izsniegts nevis saņēmējam, bet personai, kura piedalās tiesvedībā kā saņēmēja pretējā puse.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 326. panta 1. punktu procesuālu dokumentu, ko nevar izsniegt tāpēc, ka to nevar piegādāt uz saņēmēja vai tā pārstāvja mājām vai uzņēmuma telpām, var uzskatīt par izsniegtu, ja tas tiek ievietots mājām vai uzņēmuma telpām piederošā pastkastītē vai līdzīgā vietā, kuru saņēmējs vai tā pārstāvis izmanto pasta sūtījumu saņemšanai un kurā dokuments parasti būtu aizsargāts no laikapstākļu iedarbības. Šādā veidā procesuālu dokumentu dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam, kā arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus, var izsniegt vienīgi tad, ja dokumentu nav iespējams izsniegt saņēmējam vai tā pārstāvim personīgi. Dokumentu minētā panta 1. punktā noteiktajā kārtībā saskaņā ar minētā panta 2. punktu atļauts izsniegt tikai, ja ir mēģināts procesuālo dokumentu piegādāt saņēmējam personīgi vismaz vienu reizi un ja turklāt nav iespējams procesuālo dokumentu izsniegt citai personai, kura uzturas mājoklī vai uzņēmuma telpās, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu vai 323. pantu.

Civilprocesa kodeksa 327. pants ļauj procesuālo dokumentu izsniegt arī, nododot to glabāšanā noteiktā vietā. Civilprocesa kodeksa 217. panta 1. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar kodeksa 326. pantā paredzētajiem nosacījumiem dokumentu var arī nodot glabāšanā pasta nodaļai, pagasta vai pilsētas pašvaldībai dokumenta izsniegšanas vietā vai apriņķa tiesas nodaļā, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas vieta, kurā dokuments jāizsniedz.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 317. panta 1. punktu pēc tiesas nolēmuma tiesvedības pusei procesuālu dokumentu var izsniegt ar publisku paziņojumu, ja:

1. tiesvedības puses adrese nav ievadīta registrā vai persona nedzīvo registrā ievadītajā adresē un tiesai nav citu iespēju uzzināt personas adresi vai tās atrašanās vietu, un dokumentu nevar izsniegt personas pārstāvim vai personai, kam ir tiesības saņemt dokumentu, vai jebkurā citā šajā pantā noteiktajā veidā;
2. izsniegt dokumentu ārvalstī, ievērojot noteiktās prasības, uzskatāms par neiespējamu;
3. dokumentu nevar izsniegt, jo izsniegšanas vietā atrodas eksteritoriālas personas mājoklis.

Procesuālu dokumentu var izsniegt ar publisku paziņojumu tiesvedības pusei, kas ir juridiska persona, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, ja elektroniska izsniegšana un izsniegšana, nosūtot ierakstītā vēstulē uz juridisko personu registrā norādīto pasta adresi, ir bijusi bez rezultātiem. Ja juridiskā persona ir norādījusi regulatoram Komerckodeksa 24. pantā paredzētās personas adresi Igaunijā, pirms procesuālā dokumenta publiskas izsniegšanas arī jāmēģina piegādāt dokumentu uz šo adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 317. panta 3. punktu izrakstu no publiski izsniedzama dokumenta publicē *Ametlikud Teadaanded*. Tiesa, kas izskata lietu, var pieņemt lēmumu, ar kuru atļauj izrakstu publicēt arī citos izdevumos.

Tiesa var atteikties izsniegt procesuālu dokumentu ar publisku paziņojumu, ja domājams, ka nolūks ir panākt, lai tiesvedībā tiek pieņemts nolēmums, ko atzīst vai izpilda citā valstī, un ja šādas publiskas izsniegšanas gadījumā

nolēmums, visticamāk, netiktu atzīts vai izpildīts.

7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?

Ja dokumentu izsniedz saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. un 323. pantu, to uzskata par izsniegtu, tiklīdz tas ticis piegādāts personai, kam dokuments jāpiegādā saskaņā ar minētajiem noteikumiem.

Ja dokumentu izsniedz, ievietojot to pastkastītē saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 326. pantu, to uzskata par izsniegtu, tiklīdz tas ievietots pastkastītē.

Ja dokumentu izsniedz ar nodošanu glabāšanā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 327. panta 3. punktu, to uzskata par izsniegtu, kad pagājušas trīs dienas kopš minētā panta 2. punktā minētā rakstiskā paziņojuma atstāšanas vai nosūtīšanas. Izsniegšanas datumu norāda uz dokumenta aplokšnes.

Publiskas izsniegšanas gadījumā procesuālu dokumentu uzskata par izsniegtu, kad pagājušas 15 dienas no datuma, kad izraksts publicēts *Ametlikud Teadaanded* (Civilprocesa kodeksa 317. panta 5. punkts). Tiesa, kas izskata lietu, var noteikt ilgāku termiņu, pēc kura dokumentu uzskata par izsniegtu. Šādā gadījumā termiņu publicē kopā ar dokumenta publisku izsniegšanu.

7.3 Ja cita izsniegšanas metode ir deponēt dokumentus konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir deponēti?

Ja procesuālu dokumentu izsniedz ar nodošanu glabāšanā, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 327. panta 2. punktu par to saņēmēja adresē atstāj vai uz to nosūta rakstisku paziņojumu. Ja tas nav iespējams, paziņojumu piestiprina saņēmēja mājokļa, uzņēmuma telpu vai uzturēšanās vietas durvīm vai izsniedz tuvumā dzīvojošai personai, lai tā to tālāk nodotu saņēmējam. Paziņojumā skaidri jānorāda, ka glabāšanā nodoto dokumentu sūtījusi tiesa un ka dokumentu uzskata par izsniegtu, tiklīdz tas ticis nodots glabāšanā, un ka ar šo brīdi var sākties tiesvedības termiņi.

7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 325. pantu, ja persona nepamatoti atsakās pieņemt dokumentu, dokumentu uzskata par izsniegtu personai ar brīdi, kad tā atteikusies pieņemt dokumentu. Šādā gadījumā dokumentu atstāj saņēmēja mājoklī vai uzņēmuma telpās, vai ievieto pastkastītē. Ja telpu vai pastkastītes nav, dokumentu nogādā atpakaļ tiesā.

8 Izsniegšana no ārvalstīm pa pastu (Dokumentu izsniegšanas regulas 18. pants)

8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 18. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam vai arī saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi tas var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 316¹. panta, kas attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/1784 īstenošanu, 5. punktu, kā arī pamatojoties uz minēto regulu, dokumentus Igaunijā izsniedz, ievērojot Civilprocesa kodeksā noteikto procedūru procesuālo dokumentu izsniegšanai. Dokumentus neizsniedz publiska paziņojuma veidā.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 313. panta 2. punktu izsniedzamu procesuālu dokumentu personai, kas nav saņēmējs, var nodot tikai Civilprocesa kodeksa VI daļā paredzētajos gadījumos. Šai personai dokuments jānodod saņēmējam pēc iespējas ātrāk. Tā var atteikties pieņemt dokumentu nodošanai saņēmējam vienīgi tad, ja tā pierāda, ka nevar nodot dokumentu saņēmējam. Personai jāizskaidro pienākums nodot dokumentu. Dokumentu uzskata par izsniegtu neatkarīgi no tā, vai šāda izskaidrošana notikusi.

Tādējā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/1784 ir iespējams arī izmantot iepriekš 7. punktā un Civilprocesa kodeksa 322. un 323. pantā paredzētos izsniegšanas veidus.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu, ja procesuāla dokumenta saņēmēju nevar sastapt tā mājās, dokumentu uzskata par izsniegtu arī tad, ja tas tiek nodots vismaz 14 gadus vecai personai, kura dzīvo kopā ar saņēmēju vai apkalpo saņēmēja ģimeni. Minētā panta 2. punkts nosaka, ka tā vietā, lai procesuālo dokumentu izsniegtu saņēmējam, to var izniegt dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam. To var izniegt arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus. Saskaņā ar 3. punktu procesuālu dokumentu uzskata par izsniegtu saņēmējam pat tad, ja tas ir izsniegts saņēmēja pārstāvim kādā no tā paša panta 1. un 2. punktā norādītajiem veidiem. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 4. punktu dokumentu uzskata par izsniegtu personai, kas dienē bruņotajos spēkos, izcieš brīvības atņemšanas sodu vai ilgstoši uzturas veselības aprūpes iestādē vai līdzīgā vietā, arī tad, ja dokuments tiek nodots iestādes vadītājam vai tā ieceltai personai, ja tiesību aktos nav paredzēts citādi.

Civilprocesa kodeksa 323. pantā noteikts, ka, ja dokumentu izsniedz fiziskai personai, kura veic saimniecisko vai profesionālo darbību, bet šī persona uzņēmuma telpās neuzturas parastajā darba laikā vai nevar saņemt dokumentu, dokumentu var nodot darbiniekam, kas parasti uzturas saņēmēja uzņēmuma telpās, vai personai, kura parasti sniedz pakalpojumus saņēmējam uz līdzīga līgumiskā pamata. Minētais saskaņā ar 2. punktu attiecas arī uz dokumentu izsniegšanu juridiskām personām, pārvaldes iestādēm, notāriem un tiesu izpildītājiem, kā arī dokumentu izsniegšanu saņēmēja pārstāvim vai citai personai, kam dokuments var tikt izsniegts saņēmēja vietā.

8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 18. pantu, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 316¹. panta 5. punkta otro teikumu, izsniedzot procesuālu dokumentu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/1784 noteiktajā kārtībā, nedrīkst izmantot publisku paziņojumu.

Procesuālu dokumentu var izniegt, ievietojot to pastkastītē Civilprocesa kodeksa 326. pantā noteiktajā kārtībā vai nododot procesuālo dokumentu glabāšanā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 327. pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 326. panta 1. punktu procesuālu dokumentu, ko nevar izniegt tāpēc, ka to nevar piegādāt uz saņēmēja vai tā pārstāvja mājām vai uzņēmuma telpām, var uzskatīt par izsniegtu, ja tas tiek ievietots mājām vai uzņēmuma telpām piederošā pastkastītē vai līdzīgā vietā, kuru saņēmējs vai tā pārstāvis izmanto pasta sūtījumu saņemšanai un kurā dokuments parasti būtu aizsargāts no laikapstākļu iedarbības. Šādā veidā procesuālu dokumentu dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam, kā arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus, var izniegt vienīgi tad, ja dokumentu nav iespējams izniegt saņēmējam vai tā pārstāvim personīgi. Dokumentu minētā panta 1. punktā noteiktajā kārtībā saskaņā ar minētā panta 2. punktu atļauts izniegt tikai, ja ir mēģināts procesuālo dokumentu piegādāt saņēmējam personīgi vismaz vienu reizi un ja turklāt nav iespējams procesuālo dokumentu izniegt citai personai, kura uzturas mājoklī vai uzņēmuma telpās, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu vai 323. pantu.

Civilprocesa kodeksa 327. pants ļauj procesuālo dokumentu izniegt arī, nododot to glabāšanā noteiktā vietā. Civilprocesa kodeksa 217. panta 1. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar kodeksa 326. pantā paredzētajiem nosacījumiem dokumentu var arī nodot glabāšanā pasta nodajai, pagasta vai pilsētas pašvaldībai dokumenta izsniegšanas vietā vai apriņķa tiesas nodajā, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas vieta, kurā dokuments jāizsniedz.

Tā kā procesuālie dokumenti ir jāizsniedz ar saņemšanas apstiprinājumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/1784 18. pantu, ir apšaubāms, vai ir pieņemams dokumentus izniegt tā, kā paredzēts Civilprocesa kodeksa 326. un 327. pantā minētajos gadījumos.

8.3 Vai pasts nogaida konkrētu laika posmu, kurā var izņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir “jā”, kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?

Saskaņā ar 6. panta 1. punktu “Prasībās ierakstītu un apdrošinātu sūtījumu pārsūtīšanai vispārējā pasta pakalpojuma ietvaros”, kas apstiprinātas ar ekonomikas un komunikāciju ministra 2006. gada 22. jūnija Noteikumiem Nr. 57, ja korespondences saņēmējs izsniegšanas brīdī neatrodas dzīvesvietā vai atrašanās vietā, saņēmējam atstāj šai vietai tuvākās pasta nodaļas paziņojumu, kurā paskaidrots, ka veikta piegāde.

Ja procesuālu dokumentu nav iespējams izsniegt tāpēc, ka saņēmējs neatrodas dzīvesvietā vai atrašanās vietā, vai kāda cita iemesla dēļ, tiek ievēroti norādījumi, ko paziņojumā par izsniegšanu sniedzis nosūtītājs, un procesuālo dokumentu var nodot glabāšanā pasta nodaļā uz 15 vai 30 kalendārajām dienām atbilstoši nosūtītāja izvēlētajam termiņam (ja nosūtītājs nav izvēlējis glabāšanas termiņu, sūtījumu glabā 15 dienas). Nosūtītājs var pagarināt procesuālā dokumenta glabāšanas termiņu. Ja saņēmējs nesaņem procesuālo dokumentu glabāšanas periodā, dokumentu perioda beigās nodod atpakaļ nosūtītājam. Saņēmējam nosūta paziņojumu par nodošanu glabāšanā, izmantojot īsziņu, uz e-pasta adresi vai pa pastu (sk. *AS Eesti Post* procesuālo dokumentu izsniegšanas noteikumus).

9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 306. panta 2. punktu, izsniedzot procesuālu dokumentu, piegādei jānotiek saskaņā ar tiesību aktu formālajām prasībām un tā jādokumentē šim nolūkam noteiktajā formā. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 307. panta 4. punktu izsniedzama procesuāla dokumenta izsūtīšana jāfiksē tiesas lietas materiālos. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 311¹. pantu noteiktā informācijas sistēmā automātiski registrē procesuālā dokumenta izsniegšanu (aprakstu par izsniegšanu informācijas sistēmā skatīt iepriekš 6. punktā). Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 313. pantu dokumenta izsniegšanu ierakstītā vēstulē apliecina ar paziņojumu par izsniegšanu. Ja dokumentu sūta neierakstītā vēstulē vai pa faksu, to uzskata par izsniegtu, ja saņēmējs nosūta tiesai apstiprinājumu par dokumenta saņemšanu vēstulē vai pa faksu, vai elektroniski pēc saņēmēja izvēles. Apstiprinājumā norāda dokumenta saņemšanas datumu, un to paraksta dokumenta saņēmējs vai tā pārstāvis. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 315. panta 5. punktu par procesuāla dokumenta izsniegšanu ar tiesu izpildītāja, tiesas amatpersonas vai citas personas vai institūcijas starpniecību sagatavo paziņojumu par izsniegšanu. Pēc izsniegšanas paziņojums par izsniegšanu nekavējoties tiek nogādāts atpakaļ tiesai.

Izsniedzot procesuālu dokumentu uz Civilprocesa kodeksa 314¹. panta pamata, ja tas izsniegts nosūtot, lietā izdara atzīmi, norādot, kur un kad nosūtīts dokuments vai informācija par tā pieejamību, izņemot, ja nosūtīšanu automātiski registrē šim nolūkam izveidotajā informācijas sistēmā.

10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai arī dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 307. panta 3. punktu, ja dokuments ir nonācis pie tiesvedības puses, kurai šis dokuments ir bijis jāizsniedz vai kurai dokumentu varētu izsniegt saskaņā ar tiesību aktos paredzēto, bet izsniegšanu nav bijis iespējams apliecināt vai ja likumā noteiktā izsniegšanas kārtība tikusi pārkāpta, dokumentu uzskata par izsniegtu tiesvedības pusei tikai ar to brīdi, kad dokuments faktiski sasniedzis saņēmēju.

Ja izsniegšana notiek ierakstītā vēstulē Civilprocesa kodeksa 313. panta kārtībā, tiesa var atzīt, ka minētā panta 3. un 4. punktā norādītajām formālajām prasībām neatbilstošs paziņojums par izsniegšanu tomēr ir pietiekams izsniegšanas vajadzībām, ja paziņojumā par izsniegšanu izsniegšana ir ticami dokumentēta. Ja tiesa nevar procesuālu dokumentu atzīt par izsniegtu, jo pasta pakalpojumu sniedzējs nav dokumentu izsniedzis pareizi,

tiesa var nodot procesuālo dokumentu pasta pakalpojumu sniedzējam atkārtotai izsniegšanai, par kuru tiesai nav jāmaksā. Piemēri, kad dokuments nav izsniegts pareizi, ir visu Civilprocesa kodeksā paredzēto iespēju neizmantošana, kad procesuālais dokuments tiek izsniegts ierakstītā vēstulē, procesuālā dokumenta nodošana personai, kurai tas nebūtu bijis jānodod saskaņā ar šā panta noteikumiem, Civilprocesa kodeksa 326. pantā noteikto prasību procesuālā dokumenta izsniegšanai, ko veic, ievietojot to pastkastītē, vai Civilprocesa kodeksa 327. pantā noteikto prasību procesuālā dokumenta izsniegšanai, ko veic, nododot to glabāšanā, neievērošana vai izsniegšanas nepareiza dokumentēšana, kas nozīmē, ka izsniegšanu nevar uzskatīt par notikušu.

11 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, pamatojoties uz izmantoto valodu (Dokumentu izsniegšanas regulas 12. pants), un tiesa vai iestāde, kurā celta prasība, nolemj pārbaudīt, vai atteikums ir bijis pamatots, vai pastāv īpašs tiesību aizsardzības līdzeklis, lai apstrīdētu minēto lēmumu?

Igaunijas tiesībās šāds tiesību aizsardzības līdzeklis nav paredzēts.

12 Vai man ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja ir, tad cik? Vai pastāv atšķirība, kad dokuments ir jāizsniedz saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kad izsniegšanas pieprasījums ir no citas dalībvalsts? Sk. arī paziņošanu saskaņā ar Dokumentu izsniegšanas regulas 15. pantu attiecībā uz dokumenta izsniegšanu no citas dalībvalsts

lekšzemes pasta pakalpojumu izmaksas, ko samaksā Igaunijā, nav izmaksas, kas saistītas ar lietas izskatīšanu, t. i., procesuālo dokumentu izsniegšana valsts tiesvedībā parasti ir bez maksas, izņemot, ja tiek pieprasīta izsniegšana ar tiesu izpildītāja starpniecību.

Ja procesuālos dokumentus izsniedz ar tiesu izpildītāja starpniecību, tiesu izpildītāja nodeva par procesuālo dokumentu izsniegšanu saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 48. panta 2. punktu ir 40 EUR, ja dokumentus ir bijis iespējams izsniegt adresātam vai tā juridiskajam pārstāvim:

1. izmantojot ledzīvotāju registrā norādīto adresi vai telesakaru datus vai e-pasta adresi isikukood@eesti.ee (*isikukood* = personas identifikācijas kods);
2. pēc Igaunijas uzturētā pašnodarbināto personu vai juridisko personu registrā norādītās adreses vai minētā registra informācijas sistēmā norādītajiem telesakaru datiem.

Saskaņā ar 3. punktu, ja procesuālo dokumentu nevar izsniegt, lai gan tiesu izpildītājs ir darījis visu, kas ir nepieciešams un saprāta robežās iespējams, lai izsniegtu dokumentu likumā noteiktajā kārtībā, tiesu izpildītājam ir tiesības pieprasīt nodevu 40 EUR apmērā, izdodot lēmumu par nodevu tiesu izpildītājam un izsniegšanas dokumentu, kurā izklāstīti pasākumi, ko tiesu izpildītājs veicis, lai izsniegtu dokumentu. Citos gadījumos, kas nav minēti 2. un 3. punktā, nodeva tiesu izpildītājam par procesuālo dokumentu izsniegšanu ir 70 EUR.

Ja personai, kurai izsniedzami dokumenti, ir likumisks pienākums registrēt savu adresi vai kontaktinformāciju ledzīvotāju registrā vai Igaunijas pašnodarbināto vai juridisko personu registrā, bet tā šo pienākumu nav pienācīgi izpildījusi, arī ja registrā ievadītie dati ir novecojuši vai nepareizi jebkāda cita iemesla dēļ, un tāpēc procesuālos dokumentus nav bijis iespējams izsniegt, izmantojot šādus datus, personai, kura iesniedz pieteikumu par profesionālu aktu, jāsamaksā 35 EUR no 70 EUR nodevas, pamatojoties uz lēmumu par nodevu tiesu izpildītājam, un personai, kurai dokumenti izsniedzami, jāsamaksā atlikušie 35 EUR.

Tiesu izpildītājam nav tiesību pieprasīt nodevu un avansa maksājums, ja tāds veikts, ir jāatmaksā, ja tiesu izpildītājs nav darījis visu, kas ir nepieciešams un saprāta robežās iespējams, lai izsniegtu dokumentus atbilstoši likumā paredzētajai procedūrai līdz tiesas noteiktajam termiņam, un ja tiesas procesuālos dokumentus nav bijis iespējams izsniegt.

Tiesas maksājamo pasta izdevumu apmēru nosaka, pamatojoties uz pakalpojumu sniedzēja cenrādi; tiesību aktos nav noteikta fiksēta maksa. Cena ir atkarīga no vēstules svara, no tā, kur to izsniedz, u. tml.

Tiesvedības pusei ir jāmaksā par procesuālo dokumenta izsniegšanu ārvalstīs atbilstoši pasta pakalpojumu sniedzēja tarifiem. Izmaksas par procesuālo dokumentu izsniegšanu un pārsūtīšanu ārvalstī, kā arī par šādu dokumentu izsniegšanu un pārsūtīšanu Igaunijas Republikas eksteritoriālajam pilsonim ir daļa no īpašām izmaksām, kas saistītas ar lietas izskatīšanu, Civilprocesa kodeksa 143. panta nozīmē. Tiesas noteiktajā apmērā īpašās izmaksas, kas saistītas ar lietas izskatīšanu, avansā jāsedz tiesvedības pusei, kura iesniegusi pieprasījumu, kas rada izmaksas, ja vien tiesa nenolemj citādi. Galīgā atbildība par procesuālo izmaksu segšanu gulstas uz personu, kurai jāsedz procesuālās izmaksas, pamatojoties uz tiesas nolēmumu. Tiesvedības izmaksas sedz puse, pret kuru tiesas spriedums nav labvēlīgs. Ja tiek izskatīts pieteikums par tiesas dokumentu izsniegšanu pēc pieprasījuma, jāmaksā valsts nodeva 50 EUR apmērā. Valsts nodevu var samaksāt ar bankas pārskaitījumu uz jebkuru no Finanšu ministrijas bankas kontiem: *SEB Pank* — bankas konta numurs EE571010220229377229 (*SWIFT*: EEUHEE2X); *Swedbank* — bankas konta numurs EE062200221059223099 (*SWIFT*: HABAE2X); *Luminor Bank* — bankas konta numurs EE221700017003510302 (*SWIFT*: RIKOEE22); *LHV Pank* — bankas konta numurs EE567700771003819792 (*BIC/SWIFT*: LHVBE22).

Papildu informācija pieejama [Civilprocesa kodeksā](#).

■ Lapa atjaunināta: 20/01/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.